

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.04.1997

COM(97) 71 τελικό

97/0124 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία τροποποιείται η οδηγία αριθ. 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Αιτιολογική έκθεση

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η τροποποίηση της οδηγίας του Συμβουλίου 93/6/ΕΟΚ για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, με την παροχή δυνατότητας χρησιμοποίησης εσωτερικών μοντέλων διαχείρισης κινδύνων για τον υπολογισμό των κινδύνων αγοράς και με την ενσωμάτωση μέτρων για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη κινδύνων αγοράς που σχετίζονται με συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων.

Καταρχήν, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του άρθρου 14 της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ, σύμφωνα με το οποίο "το Συμβούλιο θα εξετάσει την οδηγία 93/6/ΕΟΚ και εάν χρειαστεί θα την αναθεωρήσει ... λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στα πλαίσια των διεθνών τραπεζικών επιτροπών". Η διάταξη αυτή αποσκοπούσε να εξασφαλίσει ότι τα αποτελέσματα των εργασιών για τον κίνδυνο αγοράς που διεξήγαγε κατά το χρόνο εκείνο η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας θα λαμβάνονταν υπόψη στην κοινοτική νομοθεσία. Οι εργασίες αυτές οδήγησαν στη δημοσίευση, τον Ιανουάριο του 1996, της "Τροποποίησης της Συμφωνίας της Βασιλείας για τα ίδια κεφάλαια με σκοπό την επέκτασή της στους κινδύνους αγοράς", με την οποία εισάγονται στη συμφωνία του 1988 για τα ίδια κεφάλαια (η οποία καθορίζει διεθνείς κανόνες για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των διεθνών τραπεζών) μια πρότυπη μέθοδο για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς όμοια κατ' ουσία με εκείνη της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Ωστόσο, η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει επίσης δύο νέα στοιχεία που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας πρότασης, δηλαδή τη χρησιμοποίηση εσωτερικών μοντέλων και το συνυπολογισμό των βασικών εμπορευμάτων κατά την αξιολόγηση των κινδύνων αγοράς. Η πρόταση της Επιτροπής της Βασιλείας θα τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 1998.

Δεύτερον, το άρθρο 13 της οδηγίας του Συμβουλίου 93/6/ΕΟΚ προβλέπει ότι "η Επιτροπή θα υποβάλει στο Συμβούλιο, το συντομότερο δυνατό, προτάσεις για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις σχετικά με τις αγοραπωλησίες πρώτων υλών, τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα πρώτων υλών ...". Η καθυστερημένη υλοποίηση της διάταξης αυτής οφείλεται στην ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις στις διεθνείς τραπεζικές επιτροπές και να εξεταστεί το θέμα σε βάθος από κοινού με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η πρόταση στηρίζεται στις εργασίες της Επιτροπής της Βασιλείας στον τομέα αυτό, ενώ πραγματοποιήθηκαν ευρείες διαβουλεύσεις με τις αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων.

Οι τροποποιήσεις είναι αναγκαίες για δύο λόγους:

Πρώτον, η τροποποίηση με την οποία παρέχεται στις αρμόδιες αρχές δυνατότητα να επιτρέπουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων να χρησιμοποιούν, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, δικά τους μοντέλα προκειμένου να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους αγοράς είναι αναγκαία για την ευθυγράμμιση της κοινοτικής νομοθεσίας με τις σύγχρονες πρακτικές. Με τον τρόπο αυτό, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα ενθαρρυνθούν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικότερες τεχνικές για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς στο πλαίσιο μιας βελτιωμένης συνολικής διαχείρισης κινδύνων. Τα προηγμένα και πολύπλοκα εσωτερικά μοντέλα μπορούν να μετρούν με περισσότερη ακρίβεια τους κινδύνους που ενέχουν τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων και τους επιτρέπουν να προσαρμόζονται ταχύτερα στις μεταβολές στα χαρτοφυλάκιά τους. Θα μπορούσαν επομένως να μειώσουν την κεφαλαιακή απαίτηση σε σύγκριση με εκείνη που προκύπτει από την πρότυπη μέθοδο της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ. Η χρησιμοποίηση αυτών των προηγμένων τεχνικών είναι ιδιαίτερα επιθυμητή τόσο από οικονομική όσο και από εποπτική άποψη, στο βαθμό που ενισχύουν την ικανότητα έγκαιρης και κατάλληλης προσαρμογής στους κινδύνους αγοράς και καθιστούν δυνατό τον υπολογισμό της κεφαλαιακής κάλυψης στο χαμηλότερο αναγκαίο επίπεδο. Θα επιτρέψουν στα πιστωτικά ιδρύματα και στις επιχειρήσεις επενδύσεων όχι μόνο να χρησιμοποιούν γενικά τα ίδια κεφάλαιά τους πιο αποτελεσματικά, αλλά επίσης να αποφεύγουν το διπλό υπολογισμό, για εσωτερικούς και εποπτικούς σκοπούς, των κινδύνων αγοράς, επιτρέποντας έτσι σημαντικές εξοικονομήσεις κόστους. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών συνέστησε να τεθεί η προτεινόμενη οδηγία σε ισχύ ταυτόχρονα με την έναρξη εφαρμογής της τροποποιημένης συμφωνίας της Βασιλείας, στα τέλη του 1997, προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενα ανταγωνιστικά μειονεκτήματα για τις επιχειρήσεις της ΕΕ όταν τα εκτός

Κοινοτήτας μέλη της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας θα επιτρέψουν στα πιστωτικά ιδρύματά τους να χρησιμοποιούν τα εσωτερικά τους μοντέλα.

Δεύτερον, οι συναλλαγές των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων υπόκεινται προς το παρόν στον υψηλότερο συντελεστή κεφαλαιακής κάλυψης βάσει της οδηγίας του Συμβουλίου 89/647/ΕΟΚ, ο οποίος όμως δεν είναι προσαρμοσμένος στη φύση του αναλαμβανόμενου κινδύνου που είναι ουσιαστικά ένας κίνδυνος αγοράς. Είναι επομένως αναγκαίο να καθιερωθούν κεφαλαιακές απαιτήσεις που να αντικατοπτρίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τον κίνδυνο αυτό. Οι πράξεις σε βασικά εμπορεύματα και στα παράγωγα μέσα τους θεωρούνται δραστηριότητες με ιδιαίτερα υψηλή μεταβλητότητα και σημαντικό κίνδυνο. Κατά συνέπεια, στο βαθμό που οι δραστηριότητες αυτές έχουν συνακόλουθο χαρακτήρα σε σχέση με τις άλλες δραστηριότητες τις οποίες οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν λάβει άδεια να ασκούν, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί επαρκής κεφαλαιακή κάλυψη ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα των καταθετών και των επενδυτών που είναι πελάτες τους. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις που καθορίζονται από την προτεινόμενη οδηγία δεν προορίζονται για τις επιχειρήσεις που έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη διαπραγμάτευση βασικών εμπορευμάτων και οι οποίες δεν υπόκεινται γενικά στις διατάξεις της οδηγίας, δεδομένου ότι οι δραστηριότητές τους δεν περιλαμβάνονται στους καταλόγους δραστηριοτήτων που διέπονται από την οδηγία του Συμβουλίου 93/22/ΕΟΚ (οδηγία για τις επενδυτικές υπηρεσίες) ή την οδηγία του Συμβουλίου 89/646/ΕΟΚ (δεύτερη τραπεζική οδηγία) και ότι η οδηγία του Συμβουλίου 93/22/ΕΟΚ εξαιρεί ρητά από το πεδίο εφαρμογής της τις επιχειρήσεις των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η διαπραγμάτευση βασικών εμπορευμάτων μεταξύ τους ή με παραγωγούς ή χρήστες αυτών των εμπορευμάτων. Εξάλλου, για τον πιστωτικό κίνδυνο των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων μέσω βασικών εμπορευμάτων, η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει μια πρόταση για την προσαρμογή της οδηγίας για το συντελεστή φερεγγυότητας (89/647/ΕΟΚ), η οποία βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της διαπραγμάτευσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Όσον αφορά το σημαντικό θέμα του κινδύνου αγοράς που ενέχουν οι θέσεις σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα τους, η παρούσα πρόταση επιβάλλει στις επιχειρήσεις επενδύσεων και στα πιστωτικά ιδρύματα κεφαλαιακές απαιτήσεις που θεωρούνται κατάλληλες από τη μεγάλη πλειοψηφία των εποπτικών αρχών, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην Επιτροπή της Βασιλείας. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι απαιτήσεις αυτές θα εφαρμόζονται μόνο στα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων που χρησιμοποιούν κυρίως καταθέσεις και επενδύσεις πελατών τους και υπόκεινται συνελπώς σε ειδικούς κανόνες προληπτικής εποπτείας, οι οποίοι δεν πρέπει να εμποδίζουν τις δραστηριότητες ειδικευμένων επαγγελματιών φορέων που διενεργούν συναλλαγές κυρίως για ίδιο λογαριασμό ή με άλλους επαγγελματίες.

Οι προτεινόμενες νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς που σχετίζεται με συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων θα είναι γενικά χαμηλότερες από εκείνες που προκύπτουν από τη συνδυασμένη εφαρμογή της οδηγίας για το συντελεστή φερεγγυότητας (η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου) και της τροποποιούμενης οδηγίας του Συμβουλίου 93/6/ΕΟΚ. Η πρόταση οδηγίας προβλέπει τρεις μεθόδους:

- μια απλουστευμένη μέθοδο που επιβάλλει μια πολύ συντηρητική κατ' αποκοπή κεφαλαιακή απαίτηση, η οποία προορίζεται να εξασφαλίσει ότι οι υποκείμενες σε ρυθμίσεις επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν παρεμπιπτόντως αυτές τις πολυσύνθετες δραστηριότητες υψηλού κινδύνου διαθέτουν επαρκή ίδια κεφάλαια για το σκοπό αυτό.
- μια προσέγγιση με βάση τον πίνακα προθεσμιών λήξης, η οποία με τις σημερινές συνθήκες και στην περίπτωση των υποκείμενων σε ρυθμίσεις επιχειρήσεων επενδύσεων και πιστωτικών ιδρυμάτων είναι η καταλληλότερη μέθοδος όσον αφορά την κεφαλαιακή κάλυψη των κινδύνων που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες. Η κεφαλαιακή απαίτηση θα είναι γενικά χαμηλότερη σε σχέση με την πρώτη μέθοδο.
- τα εσωτερικά μοντέλα, τα οποία - προς το παρόν - δεν είναι επαρκώς αναπτυγμένα για όλα τα είδη παραγώγων μέσων. Πρέπει ιδίως να αναπτυχθούν κατάλληλες τεχνικές για τα δικαιώματα προαίρεσης (options), τα οποία αποτελούν σημαντικό μέρος των συναλλαγών σε παράγωγα μέσα. Άλλωστε, η προτεινόμενη οδηγία αποσκοπεί ειδικά να ενθαρρύνει την ανάπτυξη αυτών των τεχνικών.

Η πρόταση λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι επιχειρήσεις επενδύσεων των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η διενέργεια συναλλαγών σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων ενδέχεται να μην είναι ακόμα σε θέση να χρησιμοποιήσουν εσωτερικά μοντέλα και ότι η αύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων που προκύπτει από τις άλλες μεθόδους υπολογισμού είναι μάλλον σημαντική και απότομη. Προκειμένου να δοθούν στις επιχειρήσεις αυτές επαρκή χρονικά περιθώρια για να προσαρμοστούν ή να εκσυγχρονίσουν τα συστήματά τους διαχείρισης κινδύνων ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν εσωτερικά μοντέλα υπολογισμού, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να τους επιτρέψουν, κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, να εφαρμόζουν εναλλακτικούς συντελεστές υπό ορισμένους συμπληρωματικούς όρους προληπτικής εποπτείας και διαφάνειας. Ταυτόχρονα, αναμένεται ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των εσωτερικών μοντέλων θα σημειώσει επαρκή πρόοδο που θα τα καταστήσει πιο αποτελεσματικά από πλευράς κόστους για τις επιχειρήσεις αυτές, αλλά και πιο αποδεκτά από τις αρμόδιες αρχές, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση των μη γραμμικών κινδύνων που σχετίζονται με τις συναλλαγές σε προαιρέσει βασικών εμπορευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 1

Η παράγραφος 1, στοιχείο α) ενσωματώνει τα βασικά εμπορεύματα και τα παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων στον ορισμό του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, το οποίο αποτελεί το στοιχείο της δραστηριότητας της επιχείρησης επενδύσεων ή του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο εφαρμόζονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο αγοράς.

Η παράγραφος 1, στοιχείο β) διευρύνει τον ορισμό του "τίτλου επιλογής" (warrant) κατά τρόπο ώστε να καλύπτει και τα βασικά εμπορεύματα. Σε ορισμένες αγορές, ένας τίτλος επιλογής που αφορά βασικά εμπορεύματα εννοείται μάλλον ως τίτλος κυριότητας παρά ως δικαίωμα αγοράς. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο τίτλος επιλογής πρέπει να εννοείται, όταν αφορά βασικά εμπορεύματα, σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην οδηγία. Ο ορισμός του "καλυμμένου τίτλου επιλογής" διαγράφεται εφόσον εμπεριέχεται στον ορισμό του τίτλου επιλογής και η αντιμετώπιση από πλευράς επάρκειας κεφαλαίων είναι ίδια. Δίνεται ο ορισμός της χρηματοδότησης των φυσικών αποθεμάτων προκειμένου να αποσαφηνιστεί η εξαίρεση της χρηματοδότησης των αποθεμάτων από το πεδίο του Παραρτήματος VII σημείο 3.

Η παράγραφος 1, στοιχεία γ) και δ) εξασφαλίζουν ότι η αντιμετώπιση των βασικών εμπορευμάτων είναι συνεπής με εκείνη των τίτλων ως προς τις συμφωνίες επαναπώλησης/ επαναγοράς και δανειοδοσίας/δανειοληψίας.

Η παράγραφος 2 εισάγει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης μοντέλων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κινδύνους αγοράς στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, ενώ η περίπτωση (ii) ενσωματώνει τα βασικά εμπορεύματα στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κινδύνους αγοράς στο σύνολο των δραστηριοτήτων και εισάγει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης μοντέλων.

Η παράγραφος 3 εξασφαλίζει ότι όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων, περιλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν εσωτερικά μοντέλα υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους, υπόκεινται στις απαιτήσεις για τα μεγάλα ανοίγματα σε μεμονωμένους πελάτες στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, είτε αυτά εντοπίζονται με τη μέθοδο των εσωτερικών μοντέλων είτε με την πρότυπη μέθοδο.

Η παράγραφος 4 επεκτείνει τις περί υπολογισμού σε ενοποιημένη βάση διατάξεις του άρθρου αυτού στις κεφαλαιακές απαιτήσεις που υπολογίζονται με τη μέθοδο των εσωτερικών μοντέλων και στις κεφαλαιακές απαιτήσεις για θέσεις σε βασικά εμπορεύματα που υπολογίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα VII. Περαιτέρω, ο συμψηφισμός θέσεων σε βασικά εμπορεύματα με αντίθετες θέσεις που κατέχονται από ενοποιημένες επιχειρήσεις τρίτων χωρών επιτρέπεται με τους ίδιους όρους όπως και ο συμψηφισμός ανάλογων θέσεων σε συνάλλαγμα.

Η παράγραφος 5 επεκτείνει τις υποχρεώσεις κοινοποίησης στα βασικά εμπορεύματα.

Η παράγραφος 6 παρεμβάλλει ένα άρθρο 12α που περιέχει μεταβατική ρήτρα η οποία επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις επενδύσεων από την υποχρέωση εφαρμογής του Παραρτήματος VII έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999.

Η παράγραφος 7 αφορά τροποποιήσεις των παραρτημάτων I έως VI.

Η παράγραφος 8 προσθέτει τα παραρτήματα VII και VIII.

ΑΡΘΡΑ 2 ΕΩΣ 4

Τα άρθρα αυτά περιέχουν διοικητικές ρυθμίσεις για την έκδοση της οδηγίας και τη μεταφορά της στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το **σημείο 1 (α)** ενσωματώνει την προσέγγιση βάσει εσωτερικών μοντέλων στη σχετική διάταξη, η οποία, σε περίπτωση προθεσμιακής σύμβασης διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο, επιτρέπει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό περιθωρίου εγγύησης (margins) που απαιτείται από το χρηματιστήριο εάν οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του αναλαμβανόμενου κινδύνου και ότι η μέθοδος για τον υπολογισμό του περιθωρίου εγγύησης είναι ισοδύναμη είτε με την πρότυπη μέθοδο του Παραρτήματος Ι είτε με τη μέθοδο των εσωτερικών μοντέλων του Παραρτήματος VIII της τροποποιημένης οδηγίας.

Το **σημείο 1 (β)** ενσωματώνει την προσέγγιση βάσει εσωτερικών μοντέλων στη σχετική διάταξη, η οποία αφορά τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για δικαιώματα προαίρεσης.

Το **σημείο 1 (γ)** προσαρμόζει το κείμενο της οδηγίας μετά την τροποποίηση του ορισμού του τίτλου επιλογής (warrant) και τη διαγραφή του ορισμού του καλυμμένου τίτλου επιλογής (covered warrant).

Το **σημείο 1 (δ)** διορθώνει ορισμένες μη σκοπούμενες συνέπειες της σημερινής διατύπωσης, η οποία εξαιρεί από την ευνοϊκή αυτή διάταξη τους εκδότες υψηλής ποιότητας που έχουν εκδώσει μη πλήρως διασφαλισμένους χρεωστικούς τίτλους.

Το **σημείο 2, στοιχεία (α), (β) και (γ)** επεκτείνουν στα βασικά εμπορεύματα τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο διακανονισμού/παράδοσης και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

Το **σημείο 3, στοιχεία (α), (β) και (γ)** ενσωματώνουν το χρυσό στο καθεστώς κεφαλαιακών απαιτήσεων του Παραρτήματος III. Η ρύθμιση αυτή είναι συνεπής με την απόφαση της Επιτροπής της Βασιλείας να αντιμετωπίζεται ο χρυσός ως συναλλαγματική θέση, εφόσον η μεταβλητότητά του αντιστοιχεί περισσότερο σε εκείνη των ξένων νομισμάτων και οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα διαχειρίζονται το χρυσό με τρόπο ανάλογο με τα ξένα νομίσματα. Το σημείο 3 (α) εισάγει επίσης πιο αυστηρές κεφαλαιακές απαιτήσεις με τη μετατροπή του "ελεύθερου περιθωρίου" 2% σε "κατώτατο όριο" 2%. Εξάλλου, το σημείο 3 (β) περιέχει μια ελάσσοнос σημασίας προσαρμογή διατύπωσης για τις αμετάκλητες εγγυήσεις.

Το **σημείο 3 (δ)** τροποποιεί τον εναλλακτικό υπολογισμό του κινδύνου συναλλάγματος στο Παράρτημα III σημείο 7 της οδηγίας του Συμβουλίου 93/6/ΕΟΚ, απαιτώντας εφεξής από τις αρμόδιες αρχές να προβαίνουν οι ίδιες στην αναγκαία ανάλυση με βάση τα πρότυπα που πρέπει να πληρούν τα εσωτερικά μοντέλα σύμφωνα με το Παράρτημα Ι σημείο 20 της οδηγίας.

Το **σημείο 4, στοιχεία (α), (β) και (γ)** επεκτείνουν τη δυνατότητα και τα όρια χρησιμοποίησης ιδίων κεφαλαίων τρίτης κατηγορίας (μη πλήρως διασφαλισμένο δανειακό κεφάλαιο με αρχική διάρκεια 2 ετών τουλάχιστον, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος V της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ) για την κάλυψη των υπολογιζόμενων με εσωτερικά μοντέλα κινδύνων βασικού εμπορεύματος και κινδύνων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

Το **σημείο 5, στοιχεία (α) και (β)** εξασφαλίζουν ότι όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων, περιλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν μοντέλα για τον υπολογισμό των θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τους, υπόκεινται στις απαιτήσεις για τα μεγάλα ανοίγματα σε μεμονωμένους πελάτες στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, είτε αυτά εντοπίζονται με τη μέθοδο των εσωτερικών μοντέλων είτε με την πρότυπη μέθοδο.

Παράρτημα II - Κίνδυνος βασικού εμπορεύματος

Προστίθεται παράρτημα VII, το οποίο καθορίζει τις μεθόδους υπολογισμού των κινδύνων αγοράς σε θέσεις βασικών εμπορευμάτων και παράγωγων μέσω βασικών εμπορευμάτων. Οι κυριότεροι κίνδυνοι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με τις μεθόδους αυτές είναι ο "κίνδυνος κατεύθυνσης" από μια μεταβολή στην τιμή για άμεση παράδοση (spot price), ο "κίνδυνος βάσης" από δινητικές διαχρονικές μεταβολές στη σχέση μεταξύ τιμών όμοιων βασικών εμπορευμάτων, ο "κίνδυνος επιτοκίου" από δινητικές μεταβολές στο κόστος χρηματοδότησης προθεσμιακών θέσεων και

δικαιωμάτων προαίρεσης, και ο "forward gap risk" από άλλες ενδεχόμενες μεταβολές στην προθεσμιακή τιμή (forward price).

Στο πλαίσιο της προσέγγισης βάσει του πίνακα προθεσμιών λήξης, καθορίζονται κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις αντιστοιχισμένες θέσεις εντός και μεταξύ διαστημάτων προθεσμιών λήξης κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι κίνδυνοι βάσης, επιτοκίου και forward gap, καθώς και για την απομένουσα μη αντιστοιχισμένη θέση ώστε να καλύπτεται ο κίνδυνος κατεύθυνσης. Μέσω μιας απλουστευμένης εναλλακτικής μεθόδου, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις καθορίζονται σε σχέση με τη συνολική καθαρή θέση (κάλυψη κινδύνου κατεύθυνσης) και σε σχέση με τις ακαθάριστες θέσεις σε κάθε βασικό εμπόρευμα (κάλυψη κινδύνων βάσης, επιτοκίου και forward gap). Η τρίτη δυνατή λύση είναι η προσέγγιση βάσει εσωτερικών μοντέλων που περιγράφεται στο παράρτημα VIII.

Η οδηγία δεν έχει ως σκοπό να καλύψει τις αγορές βασικών εμπορευμάτων και παράγωγων μέσω των τους, ούτε τους φορείς που δραστηριοποιούνται στις αγορές αυτές. Τα βασικά εμπορεύματα και τα παράγωγα μέσα τους δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των δραστηριοτήτων που διέπονται από τη δεύτερη τραπεζική οδηγία ή από την οδηγία για τις επενδυτικές υπηρεσίες (ΟΕΥ). Επίσης, στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΟΕΥ αναφέρεται ότι "η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται ... θ) στα πρόσωπα των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι να διαπραγματεύονται πρώτες ύλες για επαγγελματικούς σκοπούς, είτε μεταξύ τους είτε με τους παραγωγούς είτε με τους χρήστες των εν λόγω προϊόντων, παρέχουν δε επενδυτικές υπηρεσίες μόνο στους αντισυμβαλλόμενούς τους και μόνο στο βαθμό που απαιτείται για την άσκηση της κύριας δραστηριότητάς τους". Κατά συνέπεια, στο μεγαλύτερο μέρος τους, οι συναλλαγές στις αγορές βασικών εμπορευμάτων δεν πρέπει να υπόκεινται στην προτεινόμενη οδηγία και, κατά συνέπεια, ούτε να επηρεάζονται από τις τροποποιήσεις που αυτή επιφέρει στην οδηγία για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων.

Ωστόσο, η οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται στις συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα τους που διενεργούνται από πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, εφόσον αυτά ενεργούν για λογαριασμό ή με διαθέσιμα πελατών τους. Όπως και σε άλλους τομείς, η προληπτική εποπτεία πρέπει να εξασφαλίζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την προστασία των πελατών των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων. Τα βασικά εμπορεύματα και τα παράγωγα μέσα τους ενέχουν εξαιρετικά υψηλό κίνδυνο και μεταβλητότητα και επομένως εάν εγκριμένα πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων επιθυμούν να ασκήσουν αυτές τις δραστηριότητες για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό πελατών τους, πρέπει να υπάρχει ειδική προστασία ώστε να περιορίζονται στο ελάχιστο ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες στη φερεγγυότητα και στη συνολική σταθερότητα του πιστωτικού ιδρύματος ή της επιχείρησης επενδύσεων. Το παράρτημα VII ακολουθεί στενά την προσέγγιση που υιοθετήθηκε κατά την τροποποίηση της Συμφωνίας της Βασιλείας για τα Ίδια Κεφάλαια και θα συμβάλει στην εναρμόνιση των ρυθμίσεων τόσο στο εσωτερικό της ΕΕ όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο των διεθνών αγορών

Εσωτερικά μοντέλα

Προστίθεται παράρτημα VIII, στο οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις χρησιμοποίησης εσωτερικών μοντέλων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κινδύνους αγοράς στο σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Επομένως, στο βαθμό που τα μοντέλα είναι επαρκώς αναπτυγμένα ώστε να αντανακλούν με ακρίβεια τους σχετικούς κινδύνους, μπορούν να χρησιμοποιούνται και για την παρακολούθηση των βασικών εμπορευμάτων και των παράγωγων μέσω τους. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι να ενθαρρυνθεί η χρησιμοποίηση πιο αξιόπιστων μεθόδων μέτρησης των κινδύνων στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικότερης συνολικής διαχείρισης κινδύνων.

Το παράρτημα προβλέπει ότι η χρησιμοποίηση εσωτερικών μοντέλων υπόκειται σε ρητή έγκριση των αρχών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία του πιστωτικού ιδρύματος ή της επιχείρησης επενδύσεων και καθορίζει αυστηρά ποσοτικά και ποιοτικά πρότυπα για τη χορήγηση της έγκρισης αυτής. Διευκρινίζει τους ελάχιστους παράγοντες κινδύνου αγοράς που πρέπει να αντικατοπτρίζουν τα μοντέλα και επιβάλλει τον πολλαπλασιασμό της καθημερινής δυνητικής ζημίας με ελάχιστο συντελεστή 3, ώστε να λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες ατέλειες στις τεχνικές μοντελοποίησης. Προβλέπει επιπλέον την εφαρμογή συμπληρωματικού συντελεστή με τιμές

μεταξύ 0 και 1 στο ποσό της δυνητικής ζημίας, βάσει ενός τακτικού προγράμματος εκ των υστέρων δοκιμαστικών ελέγχων με το οποίο θα ελέγχεται η ακρίβεια του μοντέλου.

Και το παράρτημα αυτό ακολουθεί στενά την προσέγγιση που υιοθετήθηκε κατά την τροποποίηση της Συμφωνίας της Βασιλείας για τα Ίδια Κεφάλαια και θα συμβάλει στην εναρμόνιση των ρυθμίσεων τόσο στην ΕΕ όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο των διεθνών αγορών.

Σχέδιο πρότασης για

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία τροποποιείται η οδηγία αριθ. 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος³,

Ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189B της συνθήκης⁴,

Εκτιμώντας:

ότι οι κίνδυνοι από τις συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων διέπονται προς το παρόν από τις διατάξεις της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1985 σχετικά με τον συντελεστή φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων⁵ όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 96/10/ΕΚ⁶· ότι η οδηγία 89/647/ΕΟΚ δεν λαμβάνει ωστόσο υπόψη με επαρκή ακρίβεια τους κινδύνους αγοράς που ενέχουν οι θέσεις αυτές· ότι είναι αναγκαίο να επεκταθεί η έννοια του "χαρτοφυλακίου συναλλαγών" στις θέσεις σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων που κατέχονται για συναλλακτικούς σκοπούς και υπόκεινται κυρίως σε κίνδυνο αγοράς· ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία όσον αφορά την κάλυψη του κινδύνου βασικού εμπορεύματος στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους·

ότι η οδηγία 93/6/ΕΟΚ της 15ης Μαρτίου 1993 για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων⁷ καθορίζει μια τυποποιημένη μέθοδο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τους κινδύνους αγοράς που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα· ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν αναπτύξει δικά τους συστήματα διαχείρισης κινδύνων (εσωτερικά μοντέλα), τα οποία αποσκοπούν σε μια πιο ακριβή, σε σχέση με την τυποποιημένη μέθοδο, μέτρηση των κινδύνων αγοράς που

1 EE C

2 EE C

3 EE C

4 EE C

5 EE L 386, 30.12.1989, σ. 14

6 EE L 85, 3.4.1996, σ. 17

7 EE L 141, 11.6.1993, σ. 1

αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα· ότι πρέπει να ενθαρρύνεται η χρησιμοποίηση πιο αξιόπιστων μεθόδων μέτρησης των κινδύνων·

ότι η χρησιμοποίηση παρόμοιων εσωτερικών μοντέλων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων προϋποθέτει αυστηρούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και πρέπει να υπόκειται στην έγκριση και την εποπτεία των αρμόδιων αρχών· ότι η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων του εσωτερικού μοντέλου υπολογισμού πρέπει να εξακριβώνεται τακτικά με μια διαδικασία εκ των υστέρων δοκιμαστικών ελέγχων·

ότι οι κανόνες που έχουν θεσπιστεί σε ευρύτερο διεθνές πλαίσιο, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η εισαγωγή πιο πολύπλοκων μεθόδων διαχείρισης των κινδύνων με εσωτερικά μοντέλα, μπορούν να οδηγήσουν σε μειώσεις κεφαλαιακών απαιτήσεων για τα πιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών· ότι αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα βρίσκονται σε ανταγωνισμό με τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν συσταθεί στα κράτη μέλη· ότι για τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν συσταθεί στα κράτη μέλη μόνο μια τροποποίηση της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ μπορεί να παράσχει ανάλογα κίνητρα για την ανάπτυξη και τη χρησιμοποίηση εσωτερικών μοντέλων·

ότι κατά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κινδύνους αγοράς, οι θέσεις σε χρυσό και σε παράγωγα μέσα χρυσού πρέπει να αντιμετωπίζονται όπως οι θέσεις σε συνάλλαγμα·

ότι η έκδοση μη πλήρως διασφαλισμένων χρεωστικών τίτλων δεν εξαιρεί αυτόματα τους μετοχικούς τίτλους ενός εκδότη από τη δυνατότητα να περιλαμβάνονται σε χαρτοφυλάκιο που υπόκειται σε συντελεστή στάθμισης ειδικού κινδύνου 2% σύμφωνα με το παράρτημα I σημείο 33 της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ·

ότι η παρούσα οδηγία είναι σύμφωνη με τα αποτελέσματα των εργασιών σε άλλα διεθνή πλαίσια τραπεζικής εποπτείας όσον αφορά το εποπτικό καθεστώς των κινδύνων αγοράς και των περιλαμβανομένων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών θέσεων σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων·

ότι ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η διενέργεια πράξεων σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων ενδέχεται να μην είναι ακόμα σε θέση να χρησιμοποιήσουν εσωτερικά μοντέλα ή να συμμορφωθούν με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος όπως καθορίζονται στην παρούσα οδηγία· ότι αναμένεται ότι θα αναπτυχθούν έγκαιρα κατάλληλα και αποτελεσματικά από πλευράς κόστους εσωτερικά μοντέλα για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, με σκοπό τη διαχείριση του κινδύνου που ενέχουν τα βασικά εμπορεύματα και τα παράγωγα μέσα τους, ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης (options)· ότι για να δοθούν στις επιχειρήσεις αυτές επαρκή χρονικά περιθώρια να αναβαθμίσουν τα συστήματά τους διαχείρισης κινδύνων, οι αρμόδιες αρχές, υπό ορισμένους όρους, δεν υποχρεούνται να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις επενδύσεων την κεφαλαιακή απαίτηση για βασικά εμπορεύματα που καθορίζεται στο παράρτημα VII της οδηγίας 93/6/ΕΟΚ έως την 1η Ιανουαρίου 2000·

ότι η θέσπιση της παρούσας οδηγίας αποτελεί το πιο πρόσφορο μέσο για την επίτευξη των επιθυμητών στόχων· ότι η παρούσα οδηγία περιορίζεται στα ελάχιστα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών και δεν υπερβαίνει τα απαραίτητα για το σκοπό αυτό·

ότι η παρούσα οδηγία αφορά τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) και ότι η διαδικασία του άρθρου 99 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο έχει τηρηθεί·

ότι ζητήθηκε η γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Τραπεζών σχετικά με την παρούσα οδηγία·

Άρθρο 1

Η οδηγία 93/6/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής

1. Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 6, στοιχείο α) και στοιχείο β) εισαγωγική φράση, περιπτώσεις (i) και (ii) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"α) οι κατά κυριότητα κατεχόμενες θέσεις σε χρηματοπιστωτικά μέσα, σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων, τις οποίες το ίδρυμα κατέχει με σκοπό την επαναπώληση ή/και τις οποίες έχει λάβει προκειμένου να επωφεληθεί βραχυπρόθεσμα από υπάρχουσες ή/και αναμενόμενες διαφορές μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησής τους ή από άλλες διακυμάνσεις τιμών ή επιτοκίων, καθώς και οι θέσεις σε χρηματοπιστωτικά μέσα, σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων που προκύπτουν από ταυτόχρονες αγορές και πωλήσεις για ίδιο λογαριασμό (*matched principal broking*), ή οι θέσεις που έχει λάβει προκειμένου να καλύψει άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, και

β) τα ανοίγματα που οφείλονται σε μη διακανονισθείσες συναλλαγές, ατελείς συναλλαγές και εξωχρηματιστηριακά (OTC) παράγωγα μέσα που αναφέρονται στα σημεία 1, 2, 3 και 5 του παραρτήματος II· τα ανοίγματα που οφείλονται σε συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς ή δανειοδοσίας τίτλων και βασικών εμπορευμάτων που αφορούν τίτλους ή βασικά εμπορεύματα περιλαμβανόμενους στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κατά την έννοια του στοιχείου α), οι οποίες αναφέρονται στο σημείο 4 του παραρτήματος II και, εφόσον υπάρχει η έγκριση των αρμόδιων αρχών, τα ανοίγματα που οφείλονται σε συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης και σε συναλλαγές δανειοληψίας τίτλων και βασικών εμπορευμάτων που περιγράφονται στο ίδιο σημείο 4, οι οποίες πληρούν είτε τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις i), ii), iii) και v), είτε τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις iv) και v), κατωτέρω:

i) τα ανοίγματα αποτιμώνται, σε ημερήσια βάση, με βάση την τρέχουσα τιμή της αγοράς, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παράρτημα II,

ii) η εγγύηση αναπροσαρμόζεται προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη σημαντικές μεταβολές της αξίας των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων που αφορά η συγκεκριμένη συμφωνία ή συναλλαγή, σύμφωνα με κανόνα αποδεκτό από τις αρμόδιες αρχές,"

β) Τα σημεία 15 και 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"15. *τίτλος επιλογής (warrant)*: ο τίτλος που δίνει στον κάτοχό του το δικαίωμα να αγοράσει ένα υποκείμενο μέσο, σε καθορισμένη τιμή μέχρι ή στην ημερομηνία λήξης του τίτλου επιλογής. Ο διακανονισμός του μπορεί να γίνεται είτε με παράδοση του υποκείμενου μέσου είτε τοις μετρητοίς·

16. *χρηματοδότηση αποθεμάτων (stock financing)*: οι θέσεις στις οποίες το φυσικό απόθεμα έχει πωληθεί επί προθεσμία (*forward*) και το κόστος χρηματοδότησης έχει προκαθοριστεί για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία της πώλησης επί προθεσμία·"

γ). Το σημείο 17, πρώτο εδάφιο, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"17. *συμφωνία πώλησης και επαναγοράς και συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης*: συμφωνία βάσει της οποίας ένα ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενος του μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα που αφορούν τίτλο κυριότητας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και όπου η εγγύηση αυτή έχει εκδοθεί από ανεγνωρισμένο χρηματιστήριο που κατέχει τα δικαιώματα επί των τίτλων ή επί των βασικών εμπορευμάτων και η συμφωνία δεν επιτρέπει σε ένα ίδρυμα να μεταβιβάσει ή ενεχυριάσει ένα συγκεκριμένο τίτλο ή βασικό εμπόρευμα σε πλείονες του ενός αντισυμβαλλόμενους ταυτόχρονα, με την

παράλληλη υποχρέωση για τον μεταβιβάζοντα, να τους επαναγοράσει (ή να επαναγοράσει υποκατάστατους τίτλους με τα αυτά χαρακτηριστικά) σε καθορισμένη τιμή και συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία, που ορίζεται ή πρόκειται να οριστεί από τον μεταβιβάζοντα, συμφωνία η οποία για ένα ίδρυμα που πωλεί τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα είναι "συμφωνία πώλησης και επαναγοράς" για δε ένα ίδρυμα που τους αγοράζει "συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης".

δ) Το σημείο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"18. δανειοδοσία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων: συναλλαγή στην οποία ένα ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενος του μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορευμάτων έναντι κατάλληλης ασφάλειας υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει αντίστοιχης αξίας τίτλους ή βασικά εμπορεύματα σε κάποια μελλοντική ημερομηνία ή όταν του το ζητήσει ο μεταβιβάζων, συναλλαγή η οποία είναι "δανειοδοσία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων" για το ίδρυμα που μεταβιβάζει τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα και "δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων" για το ίδρυμα προς το οποίο οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα μεταβιβάζονται.

Μια δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων θεωρείται διεπαγγελματική όταν ο αντισυμβαλλόμενος υπάγεται στο συντονισμό τραπεζικού ελέγχου σε κοινοτικό επίπεδο ή είναι πιστωτικό ίδρυμα της ζώνης Α κατά την έννοια της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ ή είναι ανεγνωρισμένη επιχείρηση επενδύσεων τρίτης χώρας ή όταν η εν λόγω συναλλαγή συνάπτεται με ανεγνωρισμένο γραφείο συμψηφισμού ή χρηματιστήριο."

2. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, περιπτώσεις (i) (ii) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"i) των κεφαλαιακών απαιτήσεων, που υπολογίζονται σύμφωνα με τα παραρτήματα I, II και VI και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το παράρτημα VIII, βάσει του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τους,

ii) των κεφαλαιακών απαιτήσεων, που υπολογίζονται σύμφωνα με τα παραρτήματα III και VII και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το παράρτημα VIII, βάσει του όλου κύκλου εργασιών τους,"

3. Το άρθρο 5 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τα ιδρύματα που υπολογίζουν τις κεφαλαιακές τους απαιτήσεις για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους σύμφωνα με τα παραρτήματα I και II και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το παράρτημα VIII, παρακολουθούν και θέτουν υπό έλεγχο τα μεγάλα τους ανοίγματα σύμφωνα με την οδηγία 92/121/ΕΟΚ, με την επιφύλαξη των τροποποιήσεων που προβλέπονται στο παράρτημα VI της παρούσας οδηγίας."

4. Το άρθρο 7, παράγραφος 10 και παράγραφος 11, πρώτο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"10. Όταν δεν ασκείται το οριζόμενο στις παραγράφους 7 και 9 δικαίωμα μη εφαρμογής, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων στα παραρτήματα I και VIII, και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων έναντι των πελατών, στο παράρτημα VI, σε ενοποιημένη βάση, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν τον συμψηφισμό των καθαρών θέσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ενός ιδρύματος με τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών άλλου ιδρύματος σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στα παραρτήματα I, VI και VIII.

Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν το συμψηφισμό θέσεων συναλλάγματος ενός ιδρύματος με θέσεις συναλλάγματος άλλου ιδρύματος, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο παράρτημα III και/ή στο παράρτημα VIII. Μπορούν επίσης να επιτρέπουν το συμψηφισμό θέσεων σε βασικά εμπορεύματα ενός ιδρύματος με

θέσεις σε βασικά εμπορεύματα άλλου ιδρύματος σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο παράρτημα VII και/ή στο παράρτημα VIII."

11. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν επίσης να επιτρέπουν να γίνεται συμφηφισμός όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, και συμφηφισμός θέσεων σε συνάλλαγμα και σε βασικά εμπορεύματα, αντίστοιχα, επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, εφόσον πληρούνται ταυτόχρονα οι ακόλουθες προϋποθέσεις:"
5. Το άρθρο 8 παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"5. Οι αρμόδιες αρχές επιβάλλουν στα ιδρύματα την υποχρέωση να τους αναφέρουν πάραυτα οποιαδήποτε περίπτωση όπου οι αντισυμβαλλόμενοι τους σε συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και αγοράς και επαναπώλησης ή συναλλαγές δανειοληψίας τίτλων και βασικών εμπορευμάτων και δανειοδοσίας τίτλων και βασικών εμπορευμάτων περιέρχονται σε υπερημερία ως προς την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση για τις περιπτώσεις αυτές, καθώς και για τις επιπτώσεις τους για τη μεταχείριση αυτών των συμφωνιών και συναλλαγών στην παρούσα οδηγία, το βραδύτερο τρία χρόνια μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 12. Η έκθεση αυτή περιγράφει, επίσης, τον τρόπο με τον οποίο τα ιδρύματα αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις i) έως v) που προβλέπονται στο άρθρο 2 σημείο 6 στοιχείο β) που εφαρμόζονται σε αυτά, και δη την προϋπόθεση v). Επιπλέον, η έκθεση αυτή αναφέρει λεπτομερώς κάθε μεταβολή που έχει επέλθει στο σχετικό ύψος της παραδοσιακής δανειοδοσίας των ιδρυμάτων και των δανειοδοτικών δραστηριοτήτων τους μέσω συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης και συμφωνιών δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων. Εάν η Επιτροπή συμπεράνει, βάσει αυτής της έκθεσης, αλλά και βάσει άλλων στοιχείων, ότι απαιτούνται πρόσθετες διασφαλίσεις για την αποτροπή της κατάχρησης, υποβάλλει τις δέουσες προτάσεις."
6. Παρεμβάλλεται το εξής άρθρο:

"Άρθρο 12α

1. Τα κράτη μέλη των οποίων οι επιχειρήσεις επενδύσεων, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών τους, δεν είναι ακόμα σε θέση να χρησιμοποιήσουν εσωτερικά μοντέλα προκειμένου να υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος σύμφωνα με το Παράρτημα VIII, μπορούν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999, να ορίσουν συντελεστές διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (spread rate), μεταφοράς (carry rate) και μη αντιστοιχισμένης θέσης (outright rate) διαφορετικούς από εκείνους που καθορίζονται στο Παράρτημα VII, σημεία 13 και 16.
2. Οι εναλλακτικοί συντελεστές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται στους ακόλουθους όρους:
 - (i) οι εναλλακτικοί συντελεστές καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές·
 - (ii) οι αρμόδιες αρχές επανεξετάζουν τακτικά τους συντελεστές αυτούς σε συνάρτηση με τις εξελίξεις στις αγορές βασικών εμπορευμάτων·
 - (iii) οι εναλλακτικοί συντελεστές δεν είναι σε καμία περίπτωση χαμηλότεροι από το ήμισυ των συντελεστών που καθορίζονται στο Παράρτημα VII σημεία 13 και 16·
 - (iv) οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν τους εναλλακτικούς συντελεστές στην Επιτροπή και θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής και των άλλων κρατών μελών τα στοιχεία βάσει των οποίων υπολογίστηκαν οι εναλλακτικοί συντελεστές."
7. Τα παραρτήματα I, II, III, V και VI τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.
8. Προστίθενται τα παραρτήματα VII και VIII σύμφωνα με το παράρτημα II.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1997. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1. Το παράρτημα Ι τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τελευταίο εδάφιο, το σημείο 4, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"Σε περίπτωση προθεσμιακής σύμβασης διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης (margin) που απαιτείται από το χρηματιστήριο εάν πιστεύουν ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με την εν λόγω σύμβαση και ότι η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του περιθωρίου είναι ισοδύναμη με τη μέθοδο υπολογισμού που περιγράφεται στο υπόλοιπο μέρος του παρόντος παραρτήματος ή στο παράρτημα VIII."

β) Στο σημείο 5, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν επίσης την κατάλληλη κάλυψη των άλλων κινδύνων, εκτός του κινδύνου που σχετίζεται με το συντελεστή δέλτα, στους οποίους υπόκεινται οι προαιρέσεις. Σε περίπτωση πωλούμενης προαίρεσης (written option) διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτείται από το χρηματιστήριο εάν πιστεύουν ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με την προαίρεση αυτή και ότι η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του περιθωρίου είναι ισοδύναμη με τη μέθοδο υπολογισμού που περιγράφεται στο υπόλοιπο μέρος του παρόντος παραρτήματος ή στο παράρτημα VIII για τις προεραίες αυτές. Επιπλέον, σε περίπτωση αγοραζόμενης προαίρεσης διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο ή εκτός χρηματιστηρίου, μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίση με εκείνη που καθορίζεται για το υποκείμενο μέσο, υπό τον περιορισμό ότι η κεφαλαιακή απαίτηση που προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία της προαίρεσης. Σε περίπτωση πωλούμενης εξωχρηματιστηριακής προαίρεσης (written OTC option), η κεφαλαιακή απαίτηση ορίζεται σε συνάρτηση με το υποκείμενο μέσο."

γ) Το σημείο 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"6. Για τους τίτλους επιλογής (warrants) που αφορούν χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους η μέθοδος αντιμετώπισης είναι ίδια με εκείνη που προβλέπεται για τις προαιρέσεις στο σημείο 5."

δ) Το σημείο 33 i) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"i) οι μετοχές δεν είναι μετοχές εκδοτών που έχουν εκδώσει διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς τίτλους που τη δεδομένη στιγμή συνεπάγονται 8 % κεφαλαιακή απαίτηση στο πίνακα 1 του σημείου 14 ή συνεπάγονται χαμηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση για το λόγο μόνο ότι καλύπτονται από εγγύηση ή ασφάλεια,"

2. Το παράρτημα ΙΙ τροποποιείται ως εξής:

α) Το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"1. Σε περίπτωση συναλλαγών στις οποίες χρεωστικοί τίτλοι, μετοχές και βασικά εμπορεύματα (εξαιρουμένων των συμφωνιών επαναγοράς ή επαναπώλησης και των δανειοδοσιών και δανειοληψιών τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων) δεν έχουν ακόμα διακανονιστεί μετά τις προβλεπόμενες ημερομηνίες παράδοσής τους, το ίδρυμα πρέπει να υπολογίζει τον κίνδυνο διαφοράς τιμών στον οποίο υπόκειται, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της συμφωνηθείσης τιμής διακανονισμού των εν λόγω χρεωστικών τίτλων, μετοχών ή βασικών εμπορευμάτων και της τρέχουσας τιμής τους στην αγορά, εφόσον η διαφορά αυτή θα μπορούσε να του προκαλέσει ζημία. Το ίδρυμα πρέπει να πολλαπλασιάζει αυτή τη

διαφορά με τον κατάλληλο συντελεστή της στήλης Α του πίνακα του σημείου 2 προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτησή του."

β) Το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"3.1. Το ίδρυμα οφείλει να κατέχει κεφάλαια για να καλύπτει τον κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου εάν:

- i) έχει καταβάλει το αντίτιμο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων προτού του παραδοθούν οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα, ή εάν έχει παραδώσει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα προτού λάβει το σχετικό αντίτιμο, και εάν
- ii) στην περίπτωση διασυνοριακών συναλλαγών, έχουν παρέλθει μία ή περισσότερες ημέρες από τη στιγμή της εν λόγω πληρωμής ή παράδοσης.

3.2. Η κεφαλαιακή απαίτηση είναι το 8 % της αξίας των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων ή των χρεωστούμενων χρηματικών ποσών επί το συντελεστή στάθμισης κινδύνου που ισχύει για το συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο."

γ) Η επικεφαλίδα του σημείου 4 και το πρώτο εδάφιο του σημείου 4.1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς, συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης, δανειοδοσίες και δανειοληψίες τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων

4.1. Στην περίπτωση των συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς και των συμφωνιών δανειοδοσίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων που αφορούν τίτλους ή βασικά εμπορεύματα περιλαμβανόμενους στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, το ίδρυμα υπολογίζει τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων αφενός και του ποσού που έχει δανειστεί ή της αγοραίας αξίας της ασφάλειας που έχει λάβει, αφετέρου, εφόσον η διαφορά αυτή είναι θετική. Στην περίπτωση των συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης και των συμφωνιών δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, το ίδρυμα υπολογίζει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που έχει δανείσει ή της αγοραίας αξίας της ασφάλειας που έχει καταθέσει αφενός και της αγοραίας αξίας των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων που έχει λάβει αφετέρου, εφόσον η διαφορά αυτή είναι θετική."

3. Το παράρτημα ΙΙΙ τροποποιείται ως εξής:

α) Το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"1. Εάν το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του ιδρύματος σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό, υπολογιζόμενη με τη μέθοδο που ορίζεται στα επόμενα, υπερβαίνει το 2 % των συνολικών του ιδίων κεφαλαίων, το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό πολλαπλασιάζεται επί 8 % για να υπολογιστεί η κεφαλαιακή του απαίτηση έναντι συναλλαγματικού κινδύνου."

β) Το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"3.1. Πρώτον, υπολογίζεται η καθαρή ανοικτή θέση του ιδρύματος σε κάθε νόμισμα (συμπεριλαμβανομένου του νομίσματος υποβολής στοιχείων) και σε χρυσό. Η θέση αυτή αντιστοιχεί στο άθροισμα των ακόλουθων (θετικών ή αρνητικών) στοιχείων:

- καθαρή τρέχουσα θέση (δηλαδή όλα τα στοιχεία ενεργητικού μείον όλα τα στοιχεία παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, στο σχετικό νόμισμα ή, για το χρυσό, καθαρή τρέχουσα θέση σε χρυσό),
- καθαρή προθεσμιακή θέση (δηλαδή όλα τα εισπρακτέα ποσά μείον όλα τα πληρωτέα ποσά βάσει προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος και χρυσού),

συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών συμβάσεων συναλλάγματος και χρυσού και του κεφαλαίου των ανταλλαγών νομισμάτων που δεν έχει συνυπολογιστεί στην τρέχουσα θέση),

- αμετάκλητες εγγυήσεις (και παρεμφερή μέσα) που είναι βέβαιο ότι θα καταστούν απαιτητές και πιθανό ότι δεν θα ανακηθούν,
- καθαρά μελλοντικά έσοδα/έξοδα μη ακόμα δεδουλευμένα αλλά ήδη πλήρως καλυμμένα (κατ' επιλογή του ιδρύματος που υποβάλλει τα στοιχεία και με προηγούμενη έγκριση των αρμόδιων αρχών, τα καθαρά μελλοντικά έσοδα/έξοδα που δεν έχουν ακόμα καταχωρηθεί λογιστικά αλλά έχουν ήδη καλυφθεί πλήρως μέσω προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος μπορούν να συμπεριλαμβάνονται σ' αυτόν τον υπολογισμό. Το ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει με συνέπεια τη μέθοδο που έχει επιλέξει),
- ποσό ισοδύναμο με το αποτέλεσμα του συμψηφισμού των συντελεστών δέλτα (net delta or delta-based equivalent) για το σύνολο του χαρτοφυλακίου προαιρέσεων συναλλάγματος και χρυσού,
- η αγοραία αξία των άλλων (πλην συναλλάγματος και χρυσού) προαιρέσεων,
- οι τυχόν θέσεις που έχει επίτηδες αναλάβει το ίδρυμα προκειμένου να καλυφθεί έναντι των δυσμενών συνεπειών των συναλλαγματικών διακυμάνσεων για το λόγο κεφαλαίου/υποχρεώσεών της, μπορούν να μη συνυπολογίζονται στον υπολογισμό της καθαρής ανοικτής θέσης ανά νόμισμα. Οι θέσεις αυτές δεν πρέπει να είναι διαρθρωτικής φύσης, να μη συνδέονται δηλαδή με τρέχουσες συναλλαγές, η δε εξαίρεσή τους από τον υπολογισμό καθώς και κάθε αλλαγή των συνθηκών εξαίρεσής τους, προϋποθέτει τη συναίνεση των αρμόδιων αρχών. Η ίδια μεταχείριση και με τους ίδιους όρους μπορεί να επιφυλάσσεται στις θέσεις που έχει ένα ίδρυμα, οι οποίες αφορούν στοιχεία ήδη εκπεσθέντα κατά τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων.

3.2. Οι αρμόδιες αρχές έχουν τη διακριτική ευχέρεια να επιτρέπουν σε ιδρύματα να χρησιμοποιούν την καθαρή τρέχουσα αξία κατά τον υπολογισμό της καθαρής ανοικτής θέσης σε κάθε νόμισμα και σε χρυσό."

γ) Στο σημείο 4 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"4. Δεύτερον, οι καθαρές θέσεις short και long σε κάθε νόμισμα, εκτός του νομίσματος υποβολής στοιχείων, και η καθαρή θέση long ή short σε χρυσό μετατρέπονται στο νόμισμα υποβολής στοιχείων βάσει των τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών."

δ) Το σημείο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"Δεύτερον, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν σε ιδρύματα να εφαρμόζουν άλλη μέθοδο από εκείνες που περιγράφονται στα σημεία 1 έως 6 για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις που προκύπτουν από τη μέθοδο αυτή πρέπει να επαρκούν για να καλύπτεται το 2 % της καθαρής ανοικτής θέσης όπως μετράται σύμφωνα με το σημείο 4 και, βάσει μιας ανάλυσης των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών σε όλες τις κυλιόμενες περιόδους δέκα εργάσιμων ημερών κατά τα τελευταία τρία χρόνια, για να καλύπτεται η πιθανή ζημία κατά το 99 % ή περισσότερο του χρονικού διαστήματος.

Η εναλλακτική μέθοδος που περιγράφεται στο σημείο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιείται παρό μόνο υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) ο τύπος υπολογισμού και οι συντελεστές συσχέτισης καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές, με βάση την ανάλυσή τους για τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- ii) οι αρμόδιες αρχές επανεξετάζουν τακτικά του συντελεστές συσχέτισης υπό το φως των εξελίξεων στις αγορές συναλλάγματος."

4. Στο παράρτημα V τροποποιείται ως εξής:

α) Στο σημείο 2, πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"Με την επιφύλαξη του σημείου 1, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν σε ιδρύματα που υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις όσον αφορά τα ίδια κεφάλαιά τους, οι οποίες προβλέπονται στα παραρτήματα I, II, III, IV, VI, VII και VIII, να χρησιμοποιούν έναν εναλλακτικό ορισμό των ιδίων κεφαλαίων προκειμένου να τηρήσουν αυτές τις απαιτήσεις και μόνο."

β) Το σημείο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"4. Το ποσό των δανείων μειωμένης εξασφάλισης που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχείο γ) δεν πρέπει να υπερβαίνει το 150 % κατ' ανώτατο όριο των αρχικών ιδίων κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που καθορίζονται στα παραρτήματα I, II, III, IV, VI, VII και VIII και δεν πρέπει να προσεγγίζει αυτό το ανώτατο όριο παρά μόνο σε ειδικές περιστάσεις αποδεκτές από τις αρμόδιες αρχές."

γ) Το σημείο 6 και το σημείο 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"6. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν σε επιχειρήσεις επενδύσεων να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο για το ποσό των δανείων μειωμένης εξασφάλισης της παραγράφου 4, εφόσον το κρίνουν ορθό από άποψη εποπτείας και υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των δανείων μειωμένης εξασφάλισης και των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 δεν υπερβαίνει το 200 % των αρχικών ιδίων κεφαλαίων που απομένουν για την κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων που θεσπίζονται στα παραρτήματα I, II, III, IV, VI, VII και VIII ή το 250 % του αυτού ποσού στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις επενδύσεων εκπέτουν το στοιχείο δ) που αναφέρεται στο σημείο 2 κατά τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων.

7. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν σε ένα πιστωτικό ίδρυμα να υπερβεί το ανώτατο όριο κεφαλαίου των δανείων μειωμένης εξασφάλισης του σημείου 4, εάν το κρίνουν ορθό από άποψη εποπτείας και υπό τον όρον ότι το σύνολο του κεφαλαίου των εν λόγω δανείων μειωμένης εξασφάλισης και τα στοιχεία που αναφέρονται στο σημείο 5 δεν υπερβαίνουν το 250 % των αρχικών ιδίων κεφαλαίων που απομένουν για την τήρηση των απαιτήσεων που ορίζονται στα παραρτήματα I, II, III, VI, VII και VIII."

5. Το παράρτημα VI τροποποιείται ως εξής:

α) Το σημείο 2 i) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"i) την αξία - εφόσον είναι θετική - κατά την οποία οι θέσεις long του ιδρύματος υπερβαίνουν τις θέσεις short σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδονται από τον εν λόγω πελάτη."

β) Το σημείο 8 (2), δεύτερη υποπαράγραφος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"Δέκα ημέρες μετά την πραγματοποίηση της υπέρβασης, οι συνιστώσες της, επιλεγόμενες σύμφωνα με τα προαναφερόμενα κριτήρια, καταλογίζονται στην αντίστοιχη σειρά της στήλης I του παρακάτω πίνακα I κατ' αύξουσα τάξη των απαιτήσεων για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου του παραρτήματος I και/ή, κατά περίπτωση, του παραρτήματος VIII ή/και των απαιτήσεων του παραρτήματος II.

"Το ίδρυμα πλέον οφείλει να πληροί πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση ίση προς το άθροισμα των απαιτήσεων ειδικού κινδύνου του παραρτήματος I, του παραρτήματος VIII, κατά περίπτωση, ή/και των απαιτήσεων του παραρτήματος II, για τις συνιστώσες αυτές, επί τον αντίστοιχο συντελεστή που αναγράφεται στη στήλη 2."

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

"ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ_

1. Κάθε θέση σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων εκφράζεται σε τυποποιημένες μονάδες μέτρησης. Για κάθε βασικό εμπόρευμα, η τιμή για άμεση παράδοση (spot price) εκφράζεται στο νόμισμα υποβολής στοιχείων στις αρμόδιες αρχές.
2. Οι θέσεις σε χρυσό ή σε παράγωγα μέσα χρυσού πρέπει να θεωρούνται ότι ενέχουν κίνδυνο συναλλάγματος και να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ ή το παράρτημα VIII, κατά περίπτωση, ως προς τον υπολογισμό του κινδύνου αγοράς.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, οι θέσεις που είναι αποκλειστικά χρηματοδοτήσεις φυσικών αποθεμάτων μπορούν να εξαιρούνται μόνο από τον υπολογισμό του κινδύνου βασικού εμπορεύματος.
4. Οι κίνδυνοι επιτοκίου και συναλλάγματος που δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος παραρτήματος περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του γενικού κινδύνου διαπραγματεύσιμων χρεωστικών τίτλων και στον υπολογισμό του κινδύνου συναλλάγματος.
5. Όταν η θέση short καθίσταται ληξιπρόθεσμη πριν από τη θέση long, τα ιδρύματα καλύπτονται επίσης έναντι του κινδύνου ανεπαρκούς ρευστότητας που ενδέχεται να υπάρξει σε ορισμένες αγορές.

Υπολογισμός της καθαρής θέσης

6. Για τους σκοπούς του σημείου 17, το ποσό κατά το οποίο οι θέσεις long (short) υπερβαίνουν τις θέσεις short (long) του ιδρύματος στο ίδιο βασικό εμπόρευμα και σε πανομοιότυπες προθεσμιακές συμβάσεις (futures), δικαιώματα προαίρεσεων (options) και τίτλοι επιλογής (warrants) αντιπροσωπεύει την καθαρή θέση του ιδρύματος σε κάθε βασικό εμπόρευμα. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν την αντιμετώπιση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 8 έως 10, των θέσεων σε παράγωγα μέσα ως θέσεων στο υποκείμενο μέσο.
7. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν το συμψηφισμό μεταξύ διαφορετικών υποκατηγοριών βασικών εμπορευμάτων σε περιπτώσεις στις οποίες είναι δυνατή η παράδοση μιας υποκατηγορίας έναντι άλλης, ή το συμψηφισμό μεταξύ ομοειδών εμπορευμάτων εάν είναι στενά υποκατάστατα μεταξύ τους και εάν μπορεί να καταδειχθεί σαφώς η ύπαρξη ελάχιστης μεταξύ τους συσχέτισης 90% στη διάρκεια ενός τουλάχιστον έτους. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται κανένας συμψηφισμός εάν τα δύο σκέλη μιας σύμβασης ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων είναι σε διαφορετικά εμπορεύματα που δεν ανήκουν στην ίδια υποκατηγορία όπως αυτή ορίζεται ανωτέρω.

Ειδικά μέσα

8. Οι προθεσμιακές συμβάσεις βασικών εμπορευμάτων και οι προθεσμιακές δεσμεύσεις αγοράς ή πώλησης μεμονωμένων βασικών εμπορευμάτων ενσωματώνονται στο σύστημα μέτρησης ως πλασματικά (notional) ποσά εκφρασμένα στην τυποποιημένη μονάδα μέτρησης και τους αποδίδεται προθεσμία λήξης με βάση την ημερομηνία λήξης. Σε περίπτωση προθεσμιακής σύμβασης διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό της απαίτησης περιθωρίου (margins) που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν έχουν πεισθεί ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου από την εν λόγω σύμβαση και ότι η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του περιθωρίου είναι ισοδύναμη με τη μέθοδο υπολογισμού που περιγράφεται στο παρόν παράρτημα ή στο παράρτημα VIII.
9. Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων με ένα σκέλος σε σταθερές τιμές και το άλλο σε τρέχουσες τιμές πρέπει να ενσωματώνονται στην προσέγγιση του πίνακα προθεσμιών λήξης ως σύνολο θέσεων ίσων προς το πλασματικό ποσό της σύμβασης, όπου κάθε πληρωμή

για την εξυπηρέτηση της σύμβασης ανταλλαγής είναι μία θέση που αναγράφεται στο αντίστοιχο διάστημα ληκτότητας του πίνακα προθεσμιών λήξης (πίνακας 4). Οι θέσεις θα είναι long εάν το ίδρυμα πληρώνει σταθερές τιμές και εισπράττει κυμαινόμενες τιμές και short εάν το ίδρυμα εισπράττει σταθερές τιμές και πληρώνει κυμαινόμενες τιμές.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων στις οποίες τα δύο σκέλη της συναλλαγής είναι σε διαφορετικά εμπορεύματα πρέπει να κατατάσσονται στα αντίστοιχα διαστήματα ληκτότητας σύμφωνα με την προσέγγιση του πίνακα προθεσμιών λήξης.

10. Τα δικαιώματα προαίρεσης σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων αντιμετωπίζονται ως θέσεις αξίας ίσης με το ποσό του υποκείμενου μέσου της προαίρεσης, πολλαπλασιασμένο επί το συντελεστή δέλτα για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος. Οι θέσεις που υπολογίζονται με τον τρόπο αυτό μπορούν να συμψηφίζονται με αντίθετες θέσεις στο ίδιο υποκείμενο εμπόρευμα ή στο ίδιο παράγωγο μέσο βασικού εμπορεύματος. Ο χρησιμοποιούμενος συντελεστής δέλτα είναι είτε εκείνος του σχετικού χρηματιστηρίου, είτε εκείνος που υπολογίζεται από τις αρμόδιες αρχές είτε, εάν κανένας από αυτούς δεν είναι διαθέσιμος ή εάν πρόκειται για εξωχρηματιστηριακές προαιρέσεις (OTC options), εκείνος που υπολογίζεται από το ίδιο το ίδρυμα, εφόσον οι αρμόδιες αρχές έχουν πεισθεί για την καταλληλότητα του μοντέλου που χρησιμοποιεί το ίδρυμα.

Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν επίσης να απαιτούν από τα ιδρύματα να υπολογίζουν τους συντελεστές δέλτα με τη μέθοδο που αυτές ορίζουν.

Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν την κάλυψη των άλλων κινδύνων, εκτός του κινδύνου συντελεστή δέλτα, που σχετίζονται με προαιρέσεις βασικών εμπορευμάτων. Σε περίπτωση παραχωρούμενης προαίρεσης βασικού εμπορεύματος διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό της απαίτησης περιθωρίου που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν έχουν πεισθεί ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου από την εν λόγω προαίρεση και ότι η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της απαίτησης περιθωρίου είναι ισοδύναμη με τη μέθοδο υπολογισμού που περιγράφεται στη συνέχεια του παρόντος παραρτήματος ή στο παράρτημα VIII για τις προαιρέσεις αυτές. Επιπλέον, σε περίπτωση αποκτώμενης προαίρεσης βασικού εμπορεύματος διαπραγματεύσιμης σε χρηματιστήριο ή εξωχρηματιστηριακής, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν κεφαλαιακή απαίτηση ίδια με εκείνη που απαιτείται για το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα, υπό τον περιορισμό ότι η απαίτηση που υπολογίζεται με τον τρόπο αυτό δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία της προαίρεσης. Η κεφαλαιακή απαίτηση για παραχωρούμενη εξωχρηματιστηριακή προαίρεση καθορίζεται σε σχέση με το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα.

11. Οι τίτλοι επιλογής που αφορούν βασικά εμπορεύματα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως οι προαιρέσεις βασικών εμπορευμάτων της παραγράφου 10.
12. Το ίδρυμα που μεταβιβάζει βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα κυριότητας βασικών εμπορευμάτων σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς και το ίδρυμα που δανείζει βασικά εμπορεύματα σε συμφωνία δανειοδοσίας βασικών εμπορευμάτων περιλαμβάνει τα εμπορεύματα αυτά στον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησής του βάσει του παρόντος παραρτήματος.

(α) Προσέγγιση με βάση τον πίνακα προθεσμιών λήξης

13. Το ίδρυμα κατατάσσει όλες τις καθαρές θέσεις στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας του πίνακα 4 (στήλη 1), τα δε φυσικά αποθέματα κατατάσσονται στο πρώτο διάστημα. Για τις αγορές που έχουν καθημερινές ημερομηνίες παράδοσης, οι συμβάσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες εντός δέκα ημερών μπορούν να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Πίνακας 4

Λιαστήματα προθεσμιών λήξης

Συντελεστής διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης

(1)	(2)
	(Spread rate)
	(σε %)
0 ≤ 1 μήνα	1,50
> 1 ≤ 3 μήνες	1,50
> 3 ≤ 6 μήνες	1,50
> 6 ≤ 12 μήνες	1,50
> 1 ≤ 2 έτη	1,50
> 2 ≤ 3 έτη	1,50
πάνω από 3 έτη	1,50

14. Στη συνέχεια το ίδρυμα αθροίζει για κάθε διάστημα ληκτότητας τις θέσεις long αφενός και τις θέσεις short αφετέρου. Το ποσό των πρώτων (δεύτερων) που αντιστοιχίζεται έναντι των δεύτερων (πρώτων) σε κάθε διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση στο διάστημα αυτό, ενώ η απομένουσα θέση long ή short είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας (unmatched position).
15. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης θέσης long (short) σε δεδομένο διάστημα ληκτότητας που αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης θέσης short (long) στο επόμενο διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ των δύο διαστημάτων ληκτότητας. Το μέρος της μη αντιστοιχισμένης θέσης long ή short που δεν μπορεί να αντιστοιχιστεί με τον τρόπο αυτό είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση.
16. Η κεφαλαιακή απαίτηση για το ίδρυμα ισούται με το άθροισμα των ακόλουθων τριών στοιχείων:
- άθροισμα των αντιστοιχισμένων θέσεων long και short, πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο συντελεστή διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (spread rate) που αναφέρεται στη στήλη 2 του πίνακα 4, για κάθε διάστημα προθεσμιών λήξης και επί την τιμή του βασικού εμπορεύματος για άμεση παράδοση (spot price)
 - αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ δύο διαστημάτων προθεσμιών λήξης για κάθε διάστημα προθεσμιών λήξης στο οποίο μεταφέρεται μια μη αντιστοιχισμένη θέση, πολλαπλασιασμένη επί 0,6% (συντελεστής μεταφοράς) (carry rate) και επί την τιμή του βασικού εμπορεύματος για άμεση παράδοση.
 - απομένουσες μη αντιστοιχισμένες θέσεις, πολλαπλασιασμένες επί 15% (συντελεστής μη αντιστοιχισμένης θέσης) (outright rate) και επί την τιμή του βασικού εμπορεύματος για άμεση παράδοση.

(α) Απλουστευμένη προσέγγιση

17. Η κεφαλαιακή απαίτηση για το ίδρυμα ισούται με το άθροισμα των ακόλουθων δύο στοιχείων:

- (i) 15 % της καθαρής θέσης, long ή short, σε κάθε βασικό εμπόρευμα, πολλαπλασιασμένο επί την τιμή του εμπορεύματος για άμεση παράδοση (spot price).
- (ii) 3 % της μεικτής θέσης, long συν short, σε κάθε βασικό εμπόρευμα, πολλαπλασιασμένο επί την τιμή του εμπορεύματος για άμεση παράδοση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

1. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν παράρτημα, να επιτρέπουν στα ιδρύματα να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τους για τον κίνδυνο θέσης, τον κίνδυνο συναλλάγματος και/ή τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος με δικά τους εσωτερικά μοντέλα διαχείρισης κινδύνων αντί, ή σε συνδυασμό με τα μοντέλα που περιγράφονται στα παραρτήματα I, III και VII. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ρητή έγκριση των αρμόδιων αρχών για τη χρησιμοποίηση των μοντέλων αυτών.
2. Οι αρμόδιες αρχές θα δίνουν την έγκριση αυτή μόνον εφόσον έχουν πεισθεί ότι το σύστημα διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος βασίζεται σε υγιείς αρχές, εφαρμόζεται με ακεραιότητα και πληροί ιδίως τα ακόλουθα ποιοτικά κριτήρια:
 - (i) το εσωτερικό μοντέλο μέτρησης κινδύνων του ιδρύματος εντάσσεται στενά στη διαδικασία καθημερινής διαχείρισης κινδύνων και αποτελεί τη βάση για τις εκθέσεις προς τη γενική διοίκηση του ιδρύματος σχετικά με το ύψος του τρέχοντος ανοίγματος του ιδρύματος·
 - (ii) το ίδρυμα διαθέτει τμήμα ελέγχου κινδύνων, ανεξάρτητο από τα τμήματα διαπραγμάτευσης και απευθείας υπόλογο έναντι της γενικής διοίκησης. Το τμήμα αυτό ευθύνεται για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος. Συντάσσει και αναλύει τις καθημερινές εκθέσεις για τα αποτελέσματα του μοντέλου μέτρησης κινδύνων και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται ως προς τα όρια διαπραγμάτευσης·
 - (iii) το διοικητικό συμβούλιο και η γενική διοίκηση του ιδρύματος συμμετέχουν ενεργώς στη διαδικασία ελέγχου των κινδύνων και οι καθημερινές εκθέσεις του τμήματος ελέγχου κινδύνων εξετάζονται σε διοικητικό επίπεδο που διαθέτει επαρκή εξουσία για να επιβάλλει μειώσεις τόσο στις θέσεις μεμονωμένων διαπραγματευτών όσο και στο ύψος του συνολικού ανοίγματος του ιδρύματος·
 - (iv) το ίδρυμα διαθέτει επαρκές προσωπικό ικανό να χρησιμοποιεί πολύπλοκα μοντέλα στους τομείς της διαπραγμάτευσης, του ελέγχου κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου και της υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών·
 - (v) το ίδρυμα έχει θεσπίσει διαδικασίες για την παρακολούθηση και την εξασφάλιση της τήρησης των εσωτερικών πολιτικών και ελέγχων όσον αφορά τη συνολική λειτουργία του συστήματος μέτρησης κινδύνων·
 - (vi) έχει αποδειχθεί ότι τα μοντέλα του ιδρύματος μπορούν να μετρούν τους κινδύνους με ικανοποιητική ακρίβεια·
 - (vii) το ίδρυμα εφαρμόζει τακτικά αυστηρό πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), τα αποτελέσματα του οποίου εξετάζονται από τη γενική διοίκηση και λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές και τα όρια που αυτή καθορίζει.
3. Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν επίσης ότι τα μοντέλα του ιδρύματος διατηρούν επαρκή ακρίβεια, η οποία πρέπει να καταδεικνύεται από την τακτική εφαρμογή από το ίδρυμα προγράμματος δοκιμαστικών ελέγχων εκ των υστέρων (back-testing programme).
4. Το ίδρυμα διενεργεί, στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου, ανεξάρτητη ανάλυση του συστήματος μέτρησης κινδύνων. Η ανάλυση αυτή πρέπει να αφορά τόσο τις δραστηριότητες των τμημάτων διαπραγμάτευσης όσο και εκείνες της ανεξάρτητης μονάδας ελέγχου κινδύνων. Τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο, το ίδρυμα πρέπει να προβαίνει σε αναθεώρηση της συνολικής διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων. Η αναθεώρηση αυτή πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- (i) την καταλληλότητα της τεκμηρίωσης σχετικά με το σύστημα και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την οργάνωση της μονάδας ελέγχου κινδύνων.
 - (ii) την ενσωμάτωση των μετρήσεων κινδύνων αγοράς στην καθημερινή διαχείριση κινδύνων, καθώς και την ακεραιότητα του συστήματος πληροφόρησης της διοίκησης.
 - (iii) τη διαδικασία που εφαρμόζει το ίδρυμα για την έγκριση των μοντέλων και συστημάτων υπολογισμού των κινδύνων σε τιμές αγοράς τα οποία χρησιμοποιούνται από τους διαπραγματευτές και από το προσωπικό του τμήματος υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών.
 - (iv) την έκταση των κινδύνων αγοράς που λαμβάνουν υπόψη τα μοντέλα και την πιστοποίηση κάθε σημαντικής μεταβολής στη διαδικασία μέτρησης κινδύνων.
 - (v) την ακρίβεια και την πληρότητα των δεδομένων για τις ανοικτές θέσεις, την ακρίβεια των υποθέσεων μεταβλητότητας και συσχέτισης, καθώς και την ακρίβεια των υπολογισμών αποτίμησης και ευαισθησίας.
 - (vi) τις διαδικασίες που εφαρμόζει το ίδρυμα για να ελέγχει τη συνοχή, την ενημέρωση και την αξιοπιστία των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά μοντέλα, περιλαμβανομένης της ανεξαρτησίας των πηγών των δεδομένων αυτών· και
 - (vii) τις διαδικασίες που εφαρμόζει το ίδρυμα για να αξιολογεί τους εκ των υστέρων δοκιμαστικούς ελέγχους που διενεργούνται για να εξακριβωθεί η ακρίβεια των μοντέλων.
5. Με την επιφύλαξη του σημείου 1, τα ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικά μοντέλα υπόκεινται σε χωριστή κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου από διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, όπως περιγράφεται στο παράρτημα 1, στο βαθμό που οι αρμόδιες αρχές εκτιμούν ότι ο κίνδυνος αυτός δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στα μοντέλα τους. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο κατά τρόπο ώστε αυτή να μην είναι σε καμία περίπτωση κατώτερη από το 50 % της κεφαλαιακής απαίτησης που υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα I για τα ιδρύματα που χρησιμοποιούν δικά τους μοντέλα.
6. Για τους σκοπούς του σημείου 8 (ii), στο αποτέλεσμα του υπολογισμού που διενεργεί το ίδρυμα εφαρμόζεται πολλαπλασιαστικός συντελεστής 3.
7. Για τους σκοπούς του σημείου 8 (ii), και επιπλέον του ανωτέρω πολλαπλασιαστικού συντελεστή, στο αποτέλεσμα του υπολογισμού που διενεργεί το ίδρυμα εφαρμόζεται συμπληρωματικός συντελεστής με τιμές μεταξύ 0 και 1 σύμφωνα με τον πίνακα 5, ανάλογα με το αποτέλεσμα του προγράμματος εκ των υστέρων δοκιμαστικών ελέγχων που περιγράφεται κατωτέρω.

Η δυνητική ζημία που υπολογίζεται με το μοντέλο συγκρίνεται με την πραγματική μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου. Ο εκ των υστέρων δοκιμαστικός έλεγχος πρέπει να διενεργείται καθημερινά με βάση τις πραγματικές και, υπό την εκδοχή αμετάβλητων θέσεων στο τέλος της ημέρας, τις υποθετικές μεταβολές στην αξία του χαρτοφυλακίου.

Εάν η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου υπερβαίνει τη δυνητική ζημία που υπολογίζεται με το μοντέλο, υπάρχει υπέρβαση του στόχου. Ο αριθμός των υπερβάσεων, όπως εμφανίζεται στον πίνακα 5, προσδιορίζεται βάσει δειγματοληπτικού ελέγχου 250 αξιών.

Πίνακας 5

Αριθμός υπερβάσεων	Συμπληρωματικός συντελεστής
λιγότερες από 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 ή περισσότερες	1,00

Οι αρμόδιες αρχές μπορούν, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, να επιτρέψουν τη μη εφαρμογή συμπληρωματικού συντελεστή εάν, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, μια αύξηση του πολλαπλασιαστικού συντελεστή θα ήταν αδικαιολόγητη και το μοντέλο είναι βασικά υγιές. Στο πλαίσιο αυτό, το ίδρυμα είναι αυτό που πρέπει να αποδείξει ότι η αύξηση αυτή θα ήταν αδικαιολόγητη.

Σε περίπτωση πολλών υπερβάσεων, οι αρμόδιες αρχές ανακαλούν την άδεια χρησιμοποίησης του μοντέλου ή απαιτούν τη λήψη κατάλληλων μέτρων για να εξασφαλιστεί ότι επιφέρονται αμέσως βελτιώσεις στο μοντέλο.

Το ίδρυμα καταγράφει όλες τις υπερβάσεις που διαπιστώνονται κατά τον εκ των υστέρων δοκιμαστικό έλεγχο, καθώς και τις αιτίες τους, και ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες αρχές σχετικά με την έκταση και τις αιτίες των υπερβάσεων.

8. Κάθε ίδρυμα υπόκειται σε κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το υψηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:
 - (i) δυνητική ζημία της προηγούμενης ημέρας, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις παραμέτρους που ορίζονται στο παρόν παράρτημα.
 - (ii) μέσος όρος των ημερήσιων δυνητικών ζημιών για καθεμία από τις εξήντα προηγούμενες εργάσιμες ημέρες, πολλαπλασιασμένος επί το συντελεστή του σημείου 6 και προσαρμοσμένος κατά το συντελεστή του σημείου 7.
9. Ο υπολογισμός της δυνητικής ζημίας πρέπει να πληροί τα ακόλουθα ελάχιστα πρότυπα:
 - (i) τουλάχιστον καθημερινός υπολογισμός της δυνητικής ζημίας.
 - (ii) μονοκατάληκτο (one-tailed) διάστημα εμπιστοσύνης 99%.
 - (iii) περίοδος διακράτησης ισοδύναμη με 10 ημέρες.
 - (iv) πραγματική περίοδος παρατήρησης τουλάχιστον 1 έτους.
 - (v) τριμηνιαία ενημέρωση των δεδομένων.
10. Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν επίσης ότι το μοντέλο λαμβάνει επακριβώς υπόψη όλους τους ουσιαστικούς κινδύνους τιμών από θέσεις σε προαιρέσεις και σε εξομοιούμενα με προαιρέσεις μέσα.

11. Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι το μοντέλο υπολογισμού κινδύνων λαμβάνει υπόψη επαρκή αριθμό παραγόντων κινδύνου. Οι ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται είναι οι ακόλουθες:
- (i) για τον κίνδυνο επιτοκίου, η μοντελοποίηση της καμπύλης αποδόσεων στο σύστημα μέτρησης κινδύνων βασίζεται σε μια από τις γενικά αποδεκτές μεθόδους. Για τις θέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο επιτοκίου στα κυριότερα νομίσματα και αγορές, η καμπύλη αποδόσεων διαιρείται σε τουλάχιστον έξι διαστήματα προθεσμιών λήξης, κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις μεταβλητότητας σε όλα τα σημεία της καμπύλης. Το σύστημα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο ατελώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ διαφορετικών καμπυλών απόδοσης.
 - (ii) για τον κίνδυνο συναλλάγματος, το σύστημα μέτρησης κινδύνων ενσωματώνει παράγοντες κινδύνου για κάθε μεμονωμένο νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένες οι θέσεις του ιδρύματος. Για το χρυσό χρησιμοποιείται χωριστός παράγοντας κινδύνου.
 - (iii) για τον κίνδυνο μετοχικών τίτλων, το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθεμία από τις αγορές μετοχών στην οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις.
 - (iv) για τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος, το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθένα από τα βασικά εμπορεύματα στα οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις. Το σύστημα λαμβάνει επίσης υπόψη τον κίνδυνο ατελώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ παρεμφερών αλλά όχι πανομοιότυπων βασικών εμπορευμάτων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με μεταβολές στις προθεσμιακές τιμές λόγω μη αντιστοιχισμένων προθεσμιών λήξης. Λαμβάνει επίσης υπόψη τα χαρακτηριστικά της αγοράς, ιδίως τις ημερομηνίες παράδοσης και τα περιθώρια ελιγμού των διαπραγματευτών όσον αφορά το κλείσιμο θέσεων.
12. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν στα ιδρύματα να χρησιμοποιούν εμπειρικές συσχετίσεις στο εσωτερικό και μεταξύ κατηγοριών κινδύνου, εάν έχουν πεισθεί ότι το σύστημα που χρησιμοποιεί το ίδρυμα για τη μέτρηση αυτών των συσχετίσεων είναι υγιές και εφαρμόζεται με ακεραιότητα. "

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Η πρόταση οδηγίας δεν συνεπάγεται κανένα κόστος για τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

I. Ποιά είναι η κυριότερη αιτιολόγηση του μέτρου;

Σκοπός της παρούσας πρότασης οδηγίας είναι να αποσαφηνίσει τους κοινοτικούς κανόνες σχετικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων όσον αφορά τη χρησιμοποίηση εσωτερικών μοντέλων διαχείρισης κινδύνων (εφεξής "εσωτερικά μοντέλα") για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων γενικά, και ειδικότερα των κεφαλαιακών απαιτήσεων από θέσεις σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων.

II. Ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις

Η προτεινόμενη οδηγία αφορά τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

III. Ποιές είναι οι υποχρεώσεις που η οδηγία επιβάλλει άμεσα στις επιχειρήσεις;

Η πρόταση οδηγίας εισάγει νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις μόνο για συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα και σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων τις οποίες διενεργούν πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων που διέπονται από την οδηγία 93/6/ΕΟΚ. Τα μέσα αυτά θα υπόκεινται εφεξής σε βελτιωμένο εποπτικό καθεστώς στο πλαίσιο του οποίου θα προβλέπεται μια κεφαλαιακή κάλυψη που θα αντικατοπτρίζει καλύτερα τον κίνδυνο τιμών των θέσεων σε βασικά εμπορεύματα. Το συνολικό ποσό των υποχρεωτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων δεν θα είναι κατ' ανάγκη υψηλότερο από εκείνο που απορρέει από την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά θα εξαρτάται από τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου κάθε χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, η οποία μπορεί να μεταβάλλεται συχνά. Η προτεινόμενη οδηγία παρέχει επίσης στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτρέπουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων τους να χρησιμοποιούν εσωτερικά μοντέλα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Εάν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής, η μεγαλύτερη ακρίβεια που θα επιτευχθεί στη μέτρηση των κινδύνων θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων.

IV. Ποιές υποχρεώσεις θα μπορούσαν να επιβληθούν στις επιχειρήσεις από τις τοπικές αρχές;

Καμία.

V. Προβλέπονται ειδικά μέτρα για τις ΜΜΕ; Εάν ναι, ποιά είναι τα μέτρα αυτά;

Κανένα.

VI. Ποιές είναι οι πιθανές επιπτώσεις της οδηγίας;

α) στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων;

β) στην απασχόληση;

α) Η καθιέρωση της μεθόδου των εσωτερικών μοντέλων θα επιτρέψει τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ που βρίσκονται σε άμεσο ανταγωνισμό με πιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών τα οποία χρησιμοποιούν ήδη εσωτερικά μοντέλα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Η χρησιμοποίηση εσωτερικών μοντέλων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων περιορίζει επίσης την ανάγκη διπλού υπολογισμού για λόγους εσωτερικού και εποπτικού ελέγχου και αναμένεται επομένως να οδηγήσει σε σημαντικές εξοικονομήσεις κόστους για τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η αποδέσμευση κεφαλαίων που θα μπορούσαν να αυξήσουν τον όγκο των πιστώσεων που διατίθενται στις επιχειρήσεις.

Για τα βασικά εμπορεύματα και τα παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων, η προτεινόμενη οδηγία εισάγει ένα πιο αποτελεσματικό εποπτικό καθεστώς. Τα προτεινόμενα μέτρα ακολουθούν στενά τις ρυθμίσεις άλλων διεθνών εποπτικών αρχών του τραπεζικού τομέα στο

ευρύτερο πλαίσιο των χωρών της Ομάδας των 10 και συμβάλλουν επομένως στην περαιτέρω επίτευξη του στόχου για τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, η βελτίωση της παρακολούθησης και του ελέγχου των κινδύνων που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα ενισχύει τη χρηματοοικονομική κατάσταση και συνεπώς συμβάλλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

- β) Η αναμενόμενη καθιέρωση των εσωτερικών μοντέλων οδήγησε τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να επιταχύνουν την πρόσληψη προσωπικού με ειδικευμένα προσόντα στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφόρησης.

VII Ζητήθηκε η γνώμη των φορέων των δύο ενδιαφερόμενων τομέων; Ποιές είναι οι απόψεις τους;

Όχι. Τα προτεινόμενα μέτρα επηρεάζουν μόνο τη νομοθεσία περί προληπτικής εποπτείας που διέπει τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τα πιστωτικά ιδρύματα.

ISSN 0254-1483

COM(97) 71 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

09 08

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-97-156-GR-C

ISBN 92-78-18692-9

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο